

Evropský fond pro udržitelný rozvoj (EFSD)

Informační podklad k návrhu nařízení o Evropském
fondu pro udržitelný rozvoj (EFSD) a o zřízení záruky
EFSD a záručního fondu EFSD

Podklad k dokumentu Rady č. 12290/16
prosinec 2016
zpracovala: Eva Sochorová

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 4
- Stanovisko vlády ČR: 6
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 6
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 6

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Evropský fond pro udržitelný rozvoj (EFSD)	Typ řady: interní
Zpracovala: Sochorová, E.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentu č. 12290/16	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: prosinec 2016	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
EFSD; investice; vnější činnost	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském fondu pro udržitelný rozvoj (EFSD) a o zřízení záruky EFSD a záručního fondu EFSD
KOM(2016) 586 v konečném znění, kód Rady 12290/16
Interinstitucionální spis 2016/0281/COD

- **Právní základ:**

Článek 209 odst. 1, 212 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

16. 09. 2016

- **Procedura:**

Řádný legislativní postup.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Datované dnem 11. října 2016, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 18. října 2016 prostřednictvím systému ISAP.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Návrh je v souladu s principem subsidiarity.

- **Odůvodnění a předmět:**

V souladu s výzvou Evropské rady a dalšími strategiemi¹ Komise předložila návrh evropského **plánu vnějších investic** (dále jen „EIP“), který spočívá na třech pilířích: 1) mobilizace investic; 2) posílení technické pomoci partnerským zemím; 3) zlepšení správy ekonomických záležitostí, celkového politického a podnikatelského prostředí a zapojení soukromého sektoru v partnerských zemích. První pilíř bude prováděn prostřednictvím **Evropského fondu pro udržitelný rozvoj** (dále jen „EFSD“), záruky EFSD a záručního fondu EFSD, jenž jsou předmětem předkládaného návrhu nařízení. Komise by pro tyto účely měla uzavírat jménem Unie záruční dohody se způsobilými zainteresovanými partnerskými stranami. EFSD by měl podpořit nové investice a přístup k financování v partnerských zemích Afriky a v zemích evropského sousedství tím, že poskytne způsobilým zainteresovaným partnerským stranám kapacity financování ve formě grantů, záruk a jiných finančních nástrojů, a podpoří tak zapojení finančních prostředků ze soukromého sektoru. Tím by měl přispívat k plnění cílů udržitelného rozvoje se zaměřením na udržitelný růst, vytváření pracovních míst, socioekonomická odvětví, podporu mikro, malých a středních podniků a výrobu inovativních produktů a také na řešení příčin migrace, znovuzačleňování navracených migrantů a maximalizaci adicionality (princip doplňkovosti)². Předpokládá se, že EFSD na základě příspěvku ve výši 3,35 miliardy EUR z rozpočtu EU a Evropského rozvojového fondu vygeneruje dodatečné veřejné a soukromé investice o celkovém objemu až 44 miliard EUR. Komise navrhuje inovativní schéma, v rámci kterého by 1,5 mld. EUR záruky kryté z rozpočtu EU bylo zajištěno záručním fondem disponujícím 750 miliony EUR.

¹ Zřízení nového rámce pro partnerství se třetími zeměmi v Evropském programu o migraci, cíle Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030, globální strategie EU pro zahraniční a bezpečnostní politiku, politiky EU v oblasti změny klimatu a závazky evropské politiky sousedství.

²Cílem podpory ze záruky EFSD není nahrazení podpory členského státu, soukromého financování či jiných finančních zásahů Unie, měla by řešit selhání trhu a vyhnout se vytěsňování jiných veřejných či soukromých investic.

- **Obsah a dopad:**

- Struktura EFSD (čl. 4-5)

- EFSD by měly tvořit **regionální investiční platformy**, které budou kombinovat financování ze stávajících nástrojů (nástroje Unie pro financování vnější činnosti, příspěvek z 11. Evropského rozvojového fondu a evropský nástroj sousedství) a záruku EFSD. EFSD by měla řídit Evropská komise a k tomu jí je nápomocna **strategická rada EFSD**, jejímiž úkoly jsou:

- poskytnutí strategických pokynů;
 - podpora Komise při stanovování celkových investičních cílů;
 - podpora koordinace a soudržnosti mezi regionálními investičními platformami a s operacemi řízenými EIB v rámci mandátu k poskytování úvěrů třetím zemím.

- Strategická rada bude **složena** ze zástupců Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, členských států a EIB, případně dalších příspěvateľů (mezinárodní finanční instituce, veřejnoprávní instituce členského státu, veřejný orgán nebo jiné subjekty, které přispívají v hotovosti nebo ve formě záruky do záručního fondu EFSD). Strategické radě **předsedá** společně Komise a vysoká představitelka.

- Záruka EFSD (čl. 6-8)

- Jedná se o neodvolatelnou a bezpodmínečnou záruku na první žádost ve prospěch způsobilé zainteresované partnerské strany pro finanční a investiční operace započínající v partnerských zemích Afriky a v zemích evropského sousedství. Pro poskytnutí záruky se mezi Komisí jménem Unie a způsobilou zainteresovanou stranou uzavírá **dohoda o záruce EFSD**. Tyto dohody lze uzavřít v počátečním investičním období, které trvá do 31. prosince 2020. Maximální lhůta pro uzavření **dohod mezi způsobilými partnerskými stranami a finančními zprostředkovateli nebo konečnými příjemci** jsou čtyři roky od uzavření příslušné dohody o záruce. **Způsobilost finančních a investičních operací** je určena zejména podporou obecných cílů politik Unie, jako jsou vytváření pracovních míst, podpora socioekonomických odvětví, financování mikro, malých a středních podniků a řešení překážek soukromých investic. Záruka by měla podporovat operace, které zajišťují adicionalitu, umožňují přiměřené sdílení rizik, jsou životaschopné a spolufinancované ze strany partnerů projektů, technicky proveditelné a environmentálně udržitelné a maximalizují mobilizaci kapitálu soukromého sektoru. Komise může stanovit tzv. investiční okna pro konkrétní regiony nebo partnerské země.

- Způsobilost nástrojů a subjektů (čl. 9-10)

- Způsobilé nástroje pro záruku EFSD jsou úvěry, záruky, protizáruky, nástroje kapitálového trhu a jakákoliv jiná forma financování nebo úvěrového posílení, kapitálové či kvazikapitálové účasti. Tyto mohou být poskytnuty způsobilými zainteresovanými partnerskými stranami nebo příspěvateľi. Za **způsobilé zainteresované partnerské strany** se považují EIB a EIF, veřejnoprávní subjekty, mezinárodní organizace a jejich agentury, soukromoprávní subjekty členského státu a partnerské země poskytující dostatečné finanční záruky. Způsobilé zainteresované strany a jejich výběr musí být v souladu s finančními pravidly o souhrnném rozpočtu Unie³.

- Krytí a podmínky dohod o záruce EFSD (čl. 11)

- Záruka EFSD nesmí přesáhnout 1,5 mld. EUR. Záruku vyšší lze udělit jménem Unie. Členské státy mohou přispívat v podobě záruk nebo v hotovosti. Dohoda o příspěvcích bude upravovat zejména

³ Čl. 60 a 61 nařízení č. 966/2012. Dostupné [ZDE](#).

platební podmínky. Souhrnné čisté platby ze souhrnného rozpočtu Unie nesmějí překročit 1,5 mld. EUR. Záruka EFSD bude dostupná až po potvrzení příspěvku v hotovosti ve výši 400 milionů EUR z 11. Evropského rozvojového fondu do souhrnného rozpočtu Unie. Na žádost členských států lze jejich příspěvky vyčlenit na zahájení projektů v konkrétních regionech, zemích, odvětvích nebo investičních oknech (cílová oblast pro podporu ze záruky). Blíže k podmínkám viz článek 11 návrhu.

Provádění dohod o záruce EFSD (čl. 12)

Dohoda se uzavírá mezi Komisí jménem Unie a způsobilou zainteresovanou partnerskou stranou (stranami) o poskytnutí záruky EFSD, která je bezpodmínečná, neodvolatelná a na první žádost. Pro každé investiční okno se uzavírá jedna nebo více záručních dohod. Pro řešení specifických potřeb lze záruku poskytnout i pro jednotlivé finanční nebo investiční operace. Záruční dohoda musí obsahovat podrobná pravidla poskytování záruky vč. způsobů krytí, protiplnění za záruku, požadavků na využívání záruky, ustanovení o postupu a vymáhání pohledávek a o povinnosti monitorování, podávání zpráv a hodnocení. Při rozhodování o uzavření dohody Komise zohledňuje cíle investičního okna, zkušenosti a provozní a finanční způsobilost partnerské strany, výši vlastních zdrojů partnerské strany připravených pro mobilizaci pro investiční okno. Návrh také stanoví, co může záruka EFSD pokrývat v případě dluhových nástrojů, kapitálových investic atd. (čl. 12 odst. 6).

Záruční fond EFSD (čl. 13 a 14)

Představuje likvidní rezervu, z níž jsou způsobilé zainteresované partnerské strany vyplaceny v případě čerpání záruky EFSD v souladu s příslušnou dohodou o záruce EFSD. Financování fondu je zajištěno příspěvky ze souhrnného rozpočtu Unie, případnými příspěvky členských států a jiných příspěvatelů, návratností investovaných zdrojů záručního fondu EFSD, částkami získanými od dlužníků v selhání, příjmy v souladu se záručními dohodami. Příjmy v souladu se záručními dohodami a příjmy plynoucí z návratnosti investovaných zdrojů záručního fondu EFSD jsou vnitřně účelově vázané příjmy. Všechny uvedené zdroje záručního fondu jsou přímo řízeny Komisí a investovány. V návaznosti na posouzení přiměřenosti výše záručního fondu EFSD se provede vyplacení přebytku do souhrnného rozpočtu Unie nebo doplnění záručního fondu ve formě ročních splátek během nejvýše tří let. Ze souhrnného rozpočtu bude do záručního fondu poskytnut příspěvek ve výši 350 milionů EUR.

Podávání zpráv (čl. 15-16)

Komise každoročně předloží EP a Radě **zprávu o finančních a investičních operacích krytých zárukou EFSD**. Dále EP, Radě a Účetnímu dvoru předkládá informace o situaci záručního fondu EFSD a také výroční zprávu o řízení záručního fondu EFSD v předchozím kalendářním roce. Způsobilé zainteresované partnerské strany předloží jednou ročně Komisi a Účetnímu dvoru auditované **zprávy o finančních a investičních operacích**. Návrh stanovuje informace, které mají jednotlivé zprávy zahrnovat (čl. 15). Komise také do roku 2020 zhodnotí fungování nařízení a v souvislosti s tím předloží EP a Radě **hodnotící zprávu** obsahující nezávislé hodnocení uplatňování tohoto nařízení. Kdyby došlo k plnému vyčerpání dostupné výše záruky, Komise tuto zprávu předloží neprodleně.

Kontrola (čl. 17-20)

Za účelem **transparentnosti** zveřejní způsobilé zainteresované partnerské strany na svých internetových stránkách informace o tom, jakým způsobem finanční a investiční operace, na něž se vztahuje záruka EFSD, přispívají k dosažení požadavků nařízení. Účetní dvůr provádí **externí audit** činností dle tohoto nařízení a Komise a způsobilé zainteresované strany spolupracují s Evropským úřadem pro boj proti podvodům, který může provádět vyšetřování v souladu s unijními předpisy. Způsobilé zainteresované partnerské strany nesmí podporovat žádné činnosti sloužící

protiprávním účelům a také se nesmí podílet na žádné finanční nebo investiční operaci prostřednictvím subjektu umístěného v nespolupracující jurisdikci.

- **Stanovisko vlády ČR:**

ČR vítá návrh EIP včetně vzniku EFSD s důrazem na respektování principu adicionality. Nástroj by měl reflektovat migraci, nicméně by měl přispět zejména k dlouhodobě udržitelnému rozvoji a zůstat otevřen jak geograficky, tak i tematicky a sektorově. Za hlavní cíl ČR považuje podporu udržitelného ekonomického růstu partnerských zemí prostřednictvím podpory investic a obchodu a vytváření důstojných pracovních míst, a proto by EFSD měl primárně podporovat mikro, malé a střední podniky. ČR podporuje co nejúžší zapojení členských států ve Strategické radě a také v obou provozních radách bez ohledu na výši příspěvku členského státu. S ohledem na zkušenosti EIB ČR podporuje její klíčovou roli při hodnocení udržitelnosti projektů, správě garancí a implementaci EFSD. Dle ČR by EFSD měl být financován primárně ze stávajících zdrojů EU. ČR bude prosazovat zajištění účelnosti a efektivity vynakládaných prostředků, včetně kontroly a hodnocení projektů, s využitím expertizy EIB. S cílem zapojit členské státy do implementace EFSD ČR podporuje inkluzivitu a otevřenost pro široké spektrum finančních institucí (nikoliv jen rozvojově-finanční instituce, ale i státní pojišťovací instituce, proexportní banky apod.).

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Bez dopadu na právní řád ČR.

Dopad na státní rozpočet v případě bilaterálního zapojení ČR v podobě finančního příspěvku nebo záruky.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

EFSD bude projednán v prvním čtení na plénu Evropského parlamentu. Časový harmonogram jednání doposud nebyl stanoven. Návrh byl přidělen Výboru pro rozvoj (DEVE) jako gesčnímu výboru.

Ve svých závěrech⁴ z 20. - 21. října 2016 Evropská rada zdůraznila přínos navrhovaného EIP a vyzvala Radu, aby se do konce roku dohodla na svém postoji k EIP za účelem dosažení urychlené dohody s Evropským parlamentem v první polovině roku 2017.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 15. 12. 2016 a usnesením č. 336 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **v í t á** zřízení Evropského fondu pro udržitelný rozvoj s ohledem na jeho cíle;
2. **p o d p o r u j e** rámcovou pozici vlády ČR k tomuto návrhu nařízení;
3. **p o v a Ź u j e z a z á s a d n í** dodržování principu adicionality a dále zdůrazňuje potřebu nezávislého hodnocení.

⁴ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-31-2016-INIT/cs/pdf>